

Noi masuri pentru fluidizarea procedurilor de achiziție publică, sau intensificarea opacității acestora?

Începând de astăzi, 30 august 2021, intra în vigoare noile modificări ale cadrului legislativ în materia achizițiilor publice, după ce în Monitorul Oficial, Partea I nr. 821 din 27 august 2021 a fost publicată Ordonanța nr. 3/2021 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice (“Ordonanța”).

Ordonanța modifică cu precădere prevederile de ordin substanțial, precum și pe cele de ordin procedural de esență pentru procesul de achiziție publică, astfel cum acestea sunt reglementate de Legea achizițiilor publice nr. 98/2016 (“Legea 98”), Legea achizițiilor sectoriale nr. 99/2016 (“Legea 99”), Legea concesiunilor de lucrări și a concesiunilor de servicii nr. 100/2016 (“Legea 100”) și Legea remediilor și cailor de atac privind contractele de achiziții și de concesiuni nr. 101/2016 (“Legea 101”).

Apreciem că noua formă a dispozițiilor legale va genera un impact semnificativ atât asupra etapei pregătirii dosarului de achiziție și a modalității în care procedurile vor decurge în raport cu operatorii economici, cât și asupra etapei contestării procedurilor, în situația unor nemulțumiri în ceea ce privește cerințele documentațiilor de atribuire și mai cu seama în ceea ce privește rezultatele procedurilor (fie ele intermediare, sau finale).

Deși impactul acestor modificări, îndeosebi asupra activității operatorilor economici, va fi evaluat după ce anumite probleme practice ridicate de acestea vor fi semnalate odată cu parcurgerea procedurilor de achiziții sub noul cadru legislativ, este de domeniul evidenței faptul că o parte dintre modificările implementate la propunerea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice (“ANAP”) vor forța remodelarea strategiilor în licitații.

Din studiul coroborat al modificărilor legislative, rezulta totuși o aplecare a ANAP și deopotrivă a Executivului pentru atribuirea mai rapidă a contractelor de achiziții și a măririi gradului de absorbției al fondurilor europene, însă rămân sub semnul întrebării câteva măsuri care par mai degrabă de relaxare/ de flexibilizare și care ar putea să reprezinte un obstacol în calea transparenței procesului decizional al autorităților contractante.

Nu sunt de ignorat nici modificările aduse cu privire la cadrul aplicabil remediilor judiciare în materia atribuirii contractelor din sfera achizițiilor publice, cea mai importantă dintre acestea fiind aceea a instituirii unei obligații a autorității contractante de a încheia contractul de achiziție odată cu pronunțarea hotărârii de prima instanță ce cuprinde soluția de menținere a rezultatului procedurii de atribuire, în ceea ce privește contestația formulată în fața Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (“CNSC”), sau a tribunalului competent.

Deși justificarea ANAP în ceea ce privește această modificare intervenită ca urmare a propunerii sale, este aceea a eficientizării procesului de achiziție publică și a asigurării derulării investițiilor în graficul estimat, facilitând astfel

semnarea contractului fara a mai aştepta o eventuala soluţionare în instanţa a plângerii sau recursului, în practica o astfel de modificare cel mai probabil se va dovedi anevoioasa – în contextul în care jurisprudenta ne-a demonstrat faptul ca nu în puţine situaţii soluţiile organelor jurisdicţionale de prim rang au fost modificate chiar la 180 grade.

Pâna la observarea concreta a consecinţelor asupra practicii a celor referite, profesioniştii în domeniu trebuie sa acomodeze aceasta reformare a legislaţiei primare şi sa implementeze noile modificari într-un mod specific strategiei proprii a clienţilor, cu scopul precis de a maximiza şansele acestora de adjudecare a contractelor.